

СЪДЕБНИ ДЕЛА

СТАТИСТИКА

Правният екип на ПДИ продължи да оказва правна помощ на граждани, неправителствени организации (НПО) и журналисти, подкрепяйки обжалването в съда на случаите на отказ на достъп до информация. През 2015 г. правният екип на ПДИ е подготвил общо **60** жалби и писмени защиты в помощ на търсещите информация (**24** - по случаи на граждани, **21** - на НПО, **15** - на журналисти).

През 2015 г. правният екип на ПДИ е изготвил **42** жалби. Първоинстанционни жалби - **31** (Върховен административен съд - **4**, Административен съд София град - **20**, Административни съдилища в страната - **7**); касационни жалби - **7** и частни жалби - **4**.

От изготвените **31** първоинстанционни жалби - **24** са срещу изричен отказ да се предостави достъп до информация, а тези срещу мълчалив отказ са **7**.

През 2015 г. в **54** случая от ПДИ е осигурено процесуално представителство по съдебни дела срещу отказ да се предостави информация. В този период правният екип на ПДИ е изготвил 18 писмени защиты по дела, водени с подкрепата на организацията.

В периода бяха постановени 68 съдебни решения и определения по дела, водени с подкрепата на ПДИ (Върховен административен съд - **33**, Административен съд - София град - **22**, Административен съд София-област - **2**, Административни съдилища в страната - **11**). В **49** случая съдът се е произнесъл в полза на търсещите информация и в **19** случая в полза на администрацията.

Понятието „обществена информация“

С решение⁸⁹ от 19.01.2015 г. ВАС като втора инстанция потвърди отмяната на отказ на кмета на Велико Търново да предостави информация за реконструкцията на жилищна сграда, част от групов паметник на културата. Отказът на кмета бе с мотив, че информацията не е обществена, касае процедури по Закона за устройство на територията (ЗУТ) и право на достъп до нея имат само заинтересовани лица. Съдът прие, че информацията е обществена и достъпът до нея следва да се осъществява по реда на ЗДОИ, както и че по отношение на тази информация е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне, тъй като тя касае чувствителна за обществото дейност - запазването на архитектурното културно наследство и изграждане на облика на града.

С решение⁹⁰ от 4.02.2015 г. Ямболски административен съд (ЯАС) отмени отказ на секретаря на община Ямбол да предостави информация за приходите и разходите на община Ямбол по всички приключени съдебни дела през периода 2011 г. - 2013 г. Отказът бе с мотив, че исканата информация не попада в категорията

⁸⁹ Решение № 514/19.01.2015 г. на ВАС, Седмо отделение по а.г. № 5399/2014 г.

⁹⁰ Решение № 18/04.02.2015 г. на ЯАС, Шести състав по а.г. № 259/2014 г.

„обществена информация“ по смисъла на ЗДОИ, тъй като не е налична, а трябва да се създаде по повод направеното искане. Съдът посочи, че исканата информация е обществена по смисъла на ЗДОИ. Тази информация е налична в общината и не е необходимо да бъдат извършвани допълнителни действия от страна на административния орган с цел да бъде те първа установена и създадена. Решението е обжалвано от община Ямбол. Делото е разглеждано от ВАС през декември 2015 г. Предстои постановяване на касационното решение.

С решение⁹¹ от 13.05.2015 г. ВАС отмени решение на АССГ както и отказ на Софийска градска прокуратура (СГП) да предостави информация за работата на народен представител като следовател. Отказът бе с мотив, че исканата информация не е обществена по смисъла на ЗДОИ. Съдът прие, че информацията е обществена, макар да не касае цялостната дейност на Прокуратурата на РБ, а тази на отделен магистрат. Същата се създава и съхранява от задължения субект във връзка с постановените актове от съдебната власт, част от която е и прокуратурата. Доколкото се иска информация за броя на разпределените досъдебни производства и следствени дела; броя на изготвени заключения и броя на извършени следствени поръчки от конкретен магистрат, същата безспорно е създадена и се съхранява от задължения субект, при което е служебна такава по смисъла на чл. 11 ЗДОИ. В решението на ВАС се посочва още, че предвид вида на исканата информация, в случая намира приложение и нормата на чл. 5 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), предвиждаща право на гражданите на информация за работата на съдебната власт и съответно задължение за органите на съдебната власт да осигуряват откритост, достъпност и прозрачност на действията си. Решението е окончателно.

С решение⁹² от 25.05.2015 г. ВАС потвърди отмяната на отказ на главния секретар на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) да предостави договора за извършване на обществени услуги с железопътен транспорт между министерството и „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД, заедно с приложенията към него, както и годишните отчети на МТИТС за изпълнение на договора. Отказът бе с мотив, че в случая не се иска обществена информация, дължима по ЗДОИ, тъй като за предоставянето на информация за договорите, сключени след провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, следва да намират приложение разпоредбите на Закона за обществените поръчки (ЗОП), съгласно които възложителите изпращат информация за сключените от тях договори в публичен регистър в интернет. ВАС прие за обоснован и съответен на закона направения от АССГ извод, че исканата информация е обществена. Информацията относно сключване на договори от органите на изпълнителната власт и тяхното изпълнение безспорно има характер на информация, от която гражданите могат да си съставят мнение за дейността им. Решението е окончателно.

⁹¹ Решение № 5400/13.05.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 9195/2014 г.

⁹² Решение № 5972/25.05.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 6396/2014 г.

Достъп до информация - достъп до документи

С решение⁹³ от 22.01.2015 г. Ямболски административен съд (ЯАС) отмени отказ на секретаря на община Ямбол да предостави текста на извънсъдебна спогодба, сключена между общината и строителна фирма във връзка с водено между тях съдебно дело. Отказът бе с мотив, че заявлението не съдържа валидно описание на исканата информация, а само претенция за предоставяне на документ, което е недопустимо по ЗДОИ. Съдът прие, че законът поставя знак на равенство между информацията, съдържаща се в даден документ и самия документ като неин материален носител. В този смисъл искането на копие от документ е равносилно на искането за достъп до съдържащата се в него информация. Решението е обжалвано от община Ямбол. Делото е разглеждано от ВАС през февруари 2016 г.

С решение⁹⁴ от 9.02.2015 г. ВАС отмени решение на Административен съд - Търговище както и отказ на заместник-кмета на община Търговище да предостави копие от договор за продажба на общински имот на частна фирма. Административен съд - Търговище потвърди отказа като прие, че по реда на ЗДОИ може да се иска предоставяне на достъп до информация, но не до документи. ВАС отмени решението на първата инстанция и отказа и задължи зам.-кмета да предостави копие от договора за продажба на общински имот. В мотивите си магистратите посочват, че по смисъла на ЗДОИ „материален носител на обществена информация“ е текст, какъвто несъмнено се съдържа в един договор. Решението е окончателно.

С решение⁹⁵ от 30.03.2015 г. АССГ отмени отказ на главния секретар на Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК) да предостави информация за извършени проверки относно законността на обекти в ски зона Банско в Национален парк „Пирин“. Отказът бе с мотив, че в случая е поискан достъп до документи, а такива не се дължат по ЗДОИ. Съдът прие за неоснователен аргументът, че по реда на ЗДОИ не може да се иска предоставянето на достъп до документ, а само до информация. Доколкото документите са материален носител на информацията и заявителят не може да знае в подробности какво е записано в тях, докато не се запознае със съдържанието им, то не би могъл да посочи и конкретно информацията, която желае да получи. Решението е обжалвано от ДНСК пред ВАС. Предстои разглеждане на делото през юни 2016 г.

С решение⁹⁶ от 10.12.2015 г. АССГ отмени отказ на секретаря на СО да предостави достъп до заповед на кмета за организацията и контрола на документооборота и изпълнение на задачите от администрацията на СО. Отказът бе с мотив, че формулираното от заявителя искане за достъп не съвпада с вложения от законодателя смисъл в ЗДОИ, а е само претенция за предоставяне на документ. Съдът прие, че неправилно секретарят на СО е приел, че по реда на ЗДОИ не може да се иска достъп до документи. Дали се иска конкретният материален носител на

⁹³ Решение № 9/22.01.2015 г. на ЯАС, Първи състав по а.г. № 256/2014 г.

⁹⁴ Решение № 1399/09.02.2015 г. на ВАС, Седмо отделение по а.г. № 4960/2014 г.

⁹⁵ Решение № 2148/30.03.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 35 състав по а.г. № 8799/2014 г.

⁹⁶ Решение № 7719/10.12.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 24 състав по а.г. № 9191/2015 г.

информацията или се иска описателно самата информация е ирелевантно за дължимостта ѝ, тъй като материалният носител на информацията - в случая заповед, не е нещо, което се иска заради своя материален субстрат, а заради информацията, която се съдържа в него. В този смисъл достъпът до обществената информация е равносilen и на получаване на документа, в който се съдържа тази информация. Решението подлежи на обжалване.

С решение⁹⁷ от 16.12.2015 г. Административен съд - Благоевград отмени отказ на директора на Басейнова дирекция Западнобеломорски район - Благоевград да предостави копие от заповедта за определяне на служител по ЗДОИ в Басейновата дирекция и копие от длъжностната характеристика за заеманата от определения служител длъжност. Отказът бе с мотив, че по реда на ЗДОИ може да се иска достъп до информация, но не и достъп до конкретни документи. Съдът прие, че органът е следвало да предостави исканото копие от горепосочената длъжностна характеристика. По отношение искането за предоставяне на заповедта за определяне на служител по ЗДОИ в дирекцията, органът следва да проведе процедурата за търсене на съгласие и ако се съдържат лични данни на въпросното длъжностно лице, то исканата информация по този пункт следва да се предостави, но като се изключат тези лични данни. Решението подлежи на обжалване.

Защита на интересите на трето лице

С решение⁹⁸ от 9.01.2015 г. ВАС потвърди отмяната на отказ на Агенция „Митница“ да предостави информация гали е реализирана имуществена отговорност на бившия началник на Митница - Кюстендил за неправомерно направени разходи за гориво, установени от отдел „Вътрешен одит“ и представляващи щета за Митница - Кюстендил. Отказът на агенцията бе с мотив липса на съгласие на трето засегнато лице, въпреки че отправеното писмо за търсене на съгласие до бившия началник не е било получено от адресата. Съдът посочи, че разпоредбата на чл. 31, ал. 2 ЗДОИ изисква органът действително да поиска от третото лице съгласие, което значи искането фактически да достигне до него. Дали третото лице ще отговори и гали отговорът ще бъде положителен или отрицателен е следващ факт, с който законодателят е обвързал определени правни последици, но за да могат те да настъпят е необходимо поисканото от органа съгласие да е достигнало до третото лице. Решението на съда е окончателно.

С решение⁹⁹ от 29 април 2015 г. АССГ отмени отказ на Министерски съвет (МС) да предостави достъп до три доклада на Главния инспекторат на МС от извършени проверки. Отказът бе с мотив, че исканата информация съдържа имената и длъжностите на служители от администрацията на МС и от комплекс "Бояна", тоест представлявала лични данни по смисъла на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Съдът прие, че е налице неоснователно позоваване на лични данни и неприложимост на ЗДОИ за такива, тъй като предмет на исканото заявление не са личните данни на служителите, трите имена и длъжностите им, а докладите

⁹⁷ Решение № 1988/16.12.2015 г. на АС - Благоевград по а.г. № 297/2015 г.

⁹⁸ Решение № 225/09.01.2015 г. на ВАС, Седмо отделение по а.г. № 3292/2014 г.

⁹⁹ Решение № 3007/29.04.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 35 състав по а.г. № 10101/2014 г.

от извършените проверки на Главния инспекторат към МС. Обстоятелството, че в тези доклади могат да се съдържат и лични данни, предоставянето на които не може да стане без съгласие на лицата, не означава, че цялата информация, съдържаща се в тях, не може да бъде предоставена. Решението е обжалвано от МС пред ВАС. С решение¹⁰⁰ от 4 февруари 2016 ВАС оставя в сила решението за отмяна на отказа. Решението е окончателно.

С решение¹⁰¹ от 19.05.2015 г. ВАС потвърди отмяната на отказ на Регионално сдружение на общините „Централна Стара планина“ (РСОЦСП) да предостави информация за наетите лица и техните длъжностни характеристики по Проект „Регионално сътрудничество за развитие на занаятите (Regio Crafts)“. Съгът посочи, че отказът да бъде предоставен достъп до информация, с мотив, че тя засяга интересите на трети лица, е незаконосъобразен, когато административният орган не е провел предварителна процедура за търсене на съгласие на въпросните лица. Загълженият субект следва да изпълни загълженията си като поиска съгласие от третите лица и едва при евентуален отказ от страна на същите, да предостави тази част от информацията, достъпът до която не е ограничен. Решението на съда е окончателно.

С решение¹⁰² от 12.11.2015 г. Административен съд - Варна отмени отказ на Областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) да предостави информация за приюта за безстопанствени животни в града. Конкретно е поискана информация за удостоверението за регистрация на приюта, неговото местонахождение, правилника за вътрешния ред, копие от договорите с обслужваните от приюта общини и копие от договора с обслужващия ветеринарен лекар. Директорът на ОДБХ предоставя информацията по първите две точки от заявлението (удостоверението за регистрация и информация за местонахождението на приюта) и отказва останалата информация с мотив, че тя засяга интересите на трето лице, което изрично е отказало да даде съгласие за предоставянето ѝ. Съгът прие, че в обжалвания частичен отказ липсват фактически основания за издаването му, тъй като директорът на ОДБХ не е изложил мотиви защо е преценил, че следва да потърси съгласието на трето лице - организацията, която стопанисва приюта, по отношение предоставянето на правилника за вътрешния ред и договорите с обслужвани общини и ветеринарен лекар. Съдебният състав отбелязва, че с оглед изразеното изрично несъгласие, административният орган е бил длъжен да предостави исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която се отнася до третото лице. Също така, при тази хипотеза органът е длъжен да направи преценка дали не е налице надделяващ обществен интерес и да изложи изрични мотиви в своя акт в тази насока. Решението подлежи на обжалване.

¹⁰⁰ Решение № 1167/04.02.2016 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 8434/2015 г.

¹⁰¹ Решение № 5649/19.05.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 9650/2014 г.

¹⁰² Решение № от 12.11.2015 г. на АС - Варна по а.г. № 2356/2015 г.

Надделяващ обществен интерес и защита на интересите на трето лице

С решение¹⁰³ от 16.11.2015 г. АССГ отмени частичен отказ на кмета на район „Лозенец“, София да предостави пълен достъп до договора, анекса и споразумението за ползване на конкретен общински имот, заповедта за класиране на участниците в търга и документи за заплащания наем. Кметът на района предоставя исканата информация, но заличава названието на съответната фирма във всички предоставени документи. Съдът приема, че заличаването на названието на фирмата е неоснователно. Налице е надделяващ обществен интерес за предоставяне на пълен достъп до исканата информация, тъй като същата е свързана с договор, по който едната страна е задължен субект. Този договор касае управлението на общинско имущество. В тези случаи, съгласието на третото лице не е необходимо и информацията следва да се предостави в пълен обем. Решението подлежи на обжалване.

С решение¹⁰⁴ от 23.11.2015 г. ВАС отмени отказ на министъра на икономиката да предостави копия от издадените разрешения на частна фирма за трансфер на оръжия в с. Горни Лом. Отказът бе с мотив, че търговското дружество е изразило изрично несъгласие за предоставяне на исканата информация. Съдът прие, че за законосъобразен отказ да бъде предоставена информация, на основание липса на съгласие на трето засегнато лице, не е достатъчно да липсва съгласието на третото лице, но и да е обосновано с конкретни факти по какъв начин са засегнати интереси на третото лице и да е направена преценка за липса на надделяващ обществен интерес. Според съдебния състав липсата на подробно изложени факти, обосноваващи правното основание по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, включително и относно наличието или не на надделяващ обществен интерес, обосновава правен извод за незаконосъобразност на оспореното решение. Магистратите посочват изрично, че от наличието на законова презумпция за надделяващ обществен интерес следва, че задълженият субект е длъжен убедително да обоснове отказа си с установен конкретен интерес на третото лице от запазване на информацията, който явно и съществено превишава обществения интерес за прозрачност и свободен достъп до информацията. Решението подлежи на обжалване.

С решение¹⁰⁵ от 9.02.2015 г. ВАС потвърди отмяната на отказ на Регионално сдружение на общините „Централна Стара планина“ (РСОЦСП) да предостави информация за лицата, наети по проект „Иновативни политики за насърчаване на предприемачеството в сектора на занаятите“ (Innocrafts). Отказът на РСО бе с мотив, че имената на лицата, наети по проекта, представляват защитени лични данни. Магистратите приемат, че органът действително е бил длъжен да поиска съгласие от третите лица и в случай, че същите не предоставят изрично писмено съгласие, да предостави тази част от информацията гостъпът, до която не е ограничен. Върховните съдии отбелязват, че след като заявителят е посочил, че иска информацията да му бъде предоставена при наличие на надделяващ обществен

¹⁰³ Решение № 7028/16.11.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 24 състав по а.г. № 4371/2015 г.

¹⁰⁴ Решение № 12468/23.11.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 140/2015 г.

¹⁰⁵ Решение № 1360/09.02.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 6737/2014 г.

интерес, то при новото произнасяне органът следва да извърши преценка за наличието или липсата на такъв интерес. Решението на съда е окончателно.

Надделяващ обществен интерес и отчетност при разпореждане с публични средства

С решение¹⁰⁶ от 30.04.2015 г. Административен съд - Смолян отмени отказ на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) да предостави информация за получените средства от лечебните заведения за болнична помощ за извършваната от тях дейност в област Смолян през 2014 г. Отказът бе с мотив липса на съгласие на третите лица - лечебните заведения, получили средства за предходната година. Съдебният състав прие, че в случая е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 от допълнителните разпоредби на ЗДОИ, доколкото с исканата информация се цели повишаване на прозрачността и отчетността при изразходването на публични средства от задължения субект по смисъла на чл. 3 от ЗДОИ, какъвто безспорно е НЗОК. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

С решение¹⁰⁷ от 29.06.2015 г. АССГ отмени частичен отказ на главния секретар на Висшия съдебен съвет (ВСС) да предостави копия от договорите за наем и всички приложения към тях, сключени от ВСС за настаняване на членовете на съвета, които не притежават жилища на територията на София. Отказът бе с мотив, че в тези договори се съдържат данни, касаещи трети лица, поради което е изискано съгласието им за предоставянето им. В указания срок съгласие за предоставяне на копия от договорите са изразили двама от наемодателите, но поради изричен отказ или липса на съгласие от ползвателите на имотите и от останалите наемодатели, исканата информация не следва да бъде предоставяна. Съдът прие, че запознаването със съдържанието на договорите ще позволи на членовете на сдружението-заявител да си съставят мнение за клаузите на сключените договори и дали същите са изгодни или неизгодни за ВСС, който заплаща наема с публични средства. Съдът посочва още, че в оспорваното решение липсват каквито и да е мотиви налице ли е или не надделяващ обществен интерес, а без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 от ЗДОИ. Заключениеето на съдебния състав е, че в случая е налице надделяващ обществен интерес и исканата информация със заличени лични данни на третите лица следва да бъде предоставена. Решението е обжалвано от ВСС пред ВАС. Предстои разглеждане на делото от втората инстанция през декември 2016 г.

С решение¹⁰⁸ от 22.12.2015 г. ВАС потвърди отмяната на отказ на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) да предостави информация за допълнителното възнаграждение получено от него през 2013 г. Отказът бе с мотив, че исканата информация не представлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, поради което процедурата за достъп по ЗДОИ е неприложима в случая. ВАС потвърди изводите на първата инстанция, че в случая става

¹⁰⁶ Решение № 48/30.04.2015 г. на АС - Смолян по а.г. № 28/2015 г.

¹⁰⁷ Решение № 4516/26.09.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 32 състав по а.г. № 3764/2015 г.

¹⁰⁸ Решение № 14196/22.12.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 957/2015 г.

въпрос за служебна обществена информация като не е налице нито едно от основанията за ограничаване на достъпа до нея. Търсената информация ще даде възможност на заявителя да си състави мнение за начина на функциониране и отчетността на държавния орган чрез разходване на бюджетни средства във време на финансова и икономическа криза в страната, което обосновава надделяващ обществен интерес по смисъла на §,1, т. 6 от ДР на ЗДОИ. Решението на съда е окончателно.

Подготвителни документи

С решение¹⁰⁹ от 6.04.2015 г. АССГ отмени отказ на главния секретар на висшия съдебен съвет (ВСС) да предостави копие от План за кризисен PR на ВСС, приет през ноември 2013 г. от Комисия „Публична комуникация“ на ВСС. Отказът на главния секретар бе с мотив, че исканият план по същество не е официален документ, има единствено препоръчителен характер при възникване на хипотетични ситуации и няма самостоятелно значение. В мотивите си съгът посочи, че не са налице предпоставките за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, тъй като тази разпоредба въвежда изискване за кумулативно наличие на две предпоставки: 1) информацията да е свързана с оперативна подготовка на актове на органа и 2) информацията да няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации). В случая тези предпоставки не са налице, тъй като приетият план не е подготовка за друг окончателен акт на съвета. Решението е обжалвано от ВСС пред ВАС. Предстои разглеждане на делото през юни 2016 г.

С решение¹¹⁰ от 7.07.2015 г. ВАС потвърди отмяната на отказ на секретаря на СО да предостави копие от Вътрешните правила за организацията на административното обслужване в СО. Отказът бе с мотив, че вътрешните правила не попадат в категорията на общите административни актове, както и в тази на подзаконовите или индивидуални актове. В отказа бе посочено още, че вътрешните правила имат спомагателен характер като елемент от цялостния работен процес на общинската администрация, поради което не са нито официална, нито служебна обществена информация и не следва да бъдат предоставени (основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ). ВАС потвърди изводите на първата инстанция, че именно посредством разписаните в този вътрешно служебен акт правила за организацията на работата по административното обслужване и задълженията на служителите от администрацията на общината, заявителят би могъл да си състави собствено мнение относно дейността на задължения субект, каквато е и целта на закона. Решението е окончателно.

С решение¹¹¹ от 27.07.2015 г. ВАС отмени решение на първата инстанция и отказ на община Самоков да предостави достъп до четири експертни доклади (т.нар. „пазарни оценки“) на общински имоти, с които са извършени разпоредителни сделки. Отказът бе с мотив, че информацията засяга интересите на трето лице (експертът, изготвил оценките), което е изразило изрично писмено несъгласие за предоставянето ѝ. Административен съд София-област (АССО) намери отказа за за-

¹⁰⁹ Решение № 2321/06.04.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 38 състав по а.г. № 10332/2014 г.

¹¹⁰ Решение № 8395/07.07.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 14393/2014 г.

¹¹¹ Решение № 9060/27.07.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 15188/2014 г.

коносьобразен, но на друго основание, а именно, че пазарните оценки представляват подготвителни документи, които нямат самостоятелно значение (основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ). Върховните съди приеха, че „пазарните оценки“ имат самостоятелно значение и предоставянето им би дало възможност на заявителя да се запознае с цялата процедура по формиране на пазарна оценка на имоти, които са предмет на разпоредителни сделки. Съдебният състав отбелязва, че отказът, на основание то, сочено от кмета, също е неоснователен, тъй като липсата на съгласие от страна на експерта, който е изготвил „пазарните оценки“, не е абсолютно и достатъчно основание за отказ да се предостави достъп до исканите сведения, а зависи и от отсъствието на надделяващ обществен интерес. В случая, с оглед характера на исканата информация, следва да се приеме, че независимо от отказа на засегнатото лице, информацията следва да бъде предоставена при наличието на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, тъй като предоставянето на исканите сведения цели разкриване на корупция или злоупотреба с власт, и ще повиши прозрачността и отчетността на задължения субект. Решението е окончателно.

С решение¹¹² от 3.11.2015 г. АССГ отмени отказ на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) да предостави информация за установяването и ликвидирането на случаи на бруцелоза при безстопанствените кучета и в приютите за такива. С мотив, че исканата информация представлява подготвителни документи, които нямат самостоятелно значение агенцията отказа информация за запознато на директора на БАБХ, с които се разпорежда вземане на проби; за документите, доказващи, че лабораториите, в които се изследват пробите имат необходимата акредитация; както и за вида на използваните тестове и методика за изследване. Съдът прие, че исканата информация няма подготвителен характер и не е свързана с издаването на последващи актове от органа. В мотивите си съдебният състав посочва, че тази информация е обществена и предоставянето ѝ ще даде възможност на заявителя да си състави мнение за дейността на БАБХ по вземането на проби и извършването на изследвания за бруцелоза при безстопанствени кучета. Решението подлежи на обжалване.

Достъп до информация по електронен път

С решение¹¹³ от 25.03.2015 г. Пловдивският административен съд (ПАС) отмени отказ на председателя на Пловдивски районен съд (ПРС) да предостави информация за исканията за разкриване на банкова тайна от съда. Председателят на съда отказа достъп с мотив, че заявлението е подадено по електронен път и в същото липсва подпис на заявителя, посочени са само имена, като е изпратен PDF формат с подпис, от който не може да се направи категоричен извод, че е положен именно от заявителя. В отказа се посочва още, че за целта следва да е налице електронен подпис, удостоверяващ идентичността на подписващия със самоличността на заявителя. ПАС прие, че изложените в оспорваната заповед съображения относно необходимостта от полагане на подпис от заявителя, и в частност на електронен

¹¹² Решение № 6689/03.11.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 37 състав по а.г. № 6413/2015 г.

¹¹³ Решение № 624/25.03.2015 г. на ПАС, II отделение, XII състав по а.г. № 2311/2014 г.

подпис не намират опора, нито в регламентацията, съдържаща се във Вътрешните правила за достъп до обществена информация на районния съд относно изискванията към заявленията, подадени по електронен път, нито в ЗДОИ. Решението на съда е обжалвано пред ВАС от председателя на ПРС. Предстои разглеждане на делото през април 2016 г.

Мълчаливите откази

С решение¹¹⁴ от 14.01.2015 г. АССГ отмени мълчалив отказ на кмета на район „Лозенец“, София да предостави информация, свързана със собствеността на парцел в местност, отредена за парк „Дядо Славейковото място“. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

С решение¹¹⁵ от 16.01.2015 г. Административен съд - Смолян отмени мълчалив отказ на кмета на община Борино да предостави документи свързани с продажбата на микроязовир. Съдът посочи, че съгласно разпоредбата на чл.38 от ЗДОИ решението на компетентния орган по подаденото заявление следва да е изрично и мотивирано, независимо дали искането за достъп до обществена информация се удовлетворява или не. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

С решение¹¹⁶ от 18.03.2015 г. ВАС потвърди отмяната на мълчалив отказ на кмета на Столична община да предостави информация за извършените разпоредителни сделки с помещение - общинска собственост за периода 2009 - 2013 г. В мотивите си съдът посочи, че съгласно ЗДОИ е налице законов императив за произнасяне по заявленията за достъп до информация и писмено уведомяване на заявителя за взетото решение. Неспазването на тези изисквания представлява мълчалив отказ, който е недопустим и само на това основание подлежи на отмяна. Решението е окончателно.

С решение¹¹⁷ от 27.03.2015 г. АССГ отмени мълчалив отказ на кмета на столичния район „Лозенец“ да предостави достъп до информация, свързана с разполагането на обекти и извършването на ремонтни дейности в парк „Дядо Славейковото място“. Съдът отбеляза, че единствената призната от закона възможност за процедура не по заявление за достъп до информация е задълженият субект да постанови изричен акт. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

С решение¹¹⁸ от 22.04.2014 г. Административен съд - Перник отмени мълчалив отказ на кмета на община Перник да предостави копия от всички договори, сключени между община Перник и местни, регионални и национални средства за масово осведомяване за периода, обхващащ двата мандата на управление на бившия кмет на Перник. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

¹¹⁴ Решение № 234/14.01.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 26 състав по а.г. № 7161/2014 г.

¹¹⁵ Решение № 210/16.01.2015 г. на АС - Смолян по а.г. № 231/2014 г.

¹¹⁶ Решение № 2976/18.03.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 8493/2014 г.

¹¹⁷ Решение № 2102/27.03.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 36 състав по а.г. № 98/2015 г.

¹¹⁸ Решение № 161/22.04.2015 г. на АС - Перник, по а.г. № 127/2015 г.

С решение¹¹⁹ от 19.06.2015 г. на Административен съд София-област (АССО) бе отменен мълчалив отказ на председателя на Общински съвет - Божурище да предостави копия от всички докладни записки на общинския съвет, сортирани по проведени сесии, за периода 2005 - 2015 г. Решението е обжалвано от председателя на Общинския съвет пред ВАС. Предстои разглеждане на делото през октомври 2016 г.

С решение¹²⁰ от 26.06.2015 г. АССГ отмени мълчалив отказ на кмета на Столична община (СО) да предостави информация за ремонта на трамвайното трасе по бул. „България“ - компонент 8 от проекта за интегриран градски транспорт на София. Съдът посочи, че по ЗДОИ е налице законов императив за писмено произнасяне по заявление, включително и при отказ, ето защо непроизнасянето формира мълчалив отказ, който противоречи на нормите на ЗДОИ и подлежи на отмяна само на това основание. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

С решение¹²¹ от 26.10.2015 г. АССГ отмени мълчалив отказ на Прокуратурата да предостави информация за новосъздаденото специализирано звено „Антикорупция“. Съдът прие, че единствената призната от закона възможност за процедуране на заявление за достъп е задълженият субект да постанови изричен акт - решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на исканата информация, което се връчва лично на заявителя срещу подпис или се изпраща по пощата с обратна разписка. Решението подлежи на обжалване.

С решение¹²² от 17.12.2015 г. АССГ отмени мълчалив отказ на кмета на СО да предостави информация, касаеща реконструкцията на подлеза на НДК, извършена през 2012 г. Съдът посочва, че е налице нарушение на законовия императив за писмено произнасяне по заявления за достъп до информация, включително и при отказ. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

Оставяне на заявление без разглеждане от администрацията

С определение¹²³ от 20.05.2015 г. ВАС отмени решение на министъра на околната среда и водите, с което бе оставено без разглеждане заявление за достъп до информация, свързана с управлението на националните паркове в България. Конкретно е поискан анализ, възложен и приет от МОСВ, който касае уреждане на взаимоотношенията на държавата със собственици на обекти, разположени и въздействащи върху околната среда в националните паркове. Вместо да се поизнесе по заявлението министърът го оставя без разглеждане с мотив, че същото не представлява искане за достъп до информация по смисъла на чл. 2 от ЗДОИ или информация за околната среда съгласно чл. 19 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Съдът прие жалбата за основателна, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ сезираният задължен субект, респективно изрично определено от него лице, при редовно подадено заявление има две правни

¹¹⁹ Решение № 486/19.06.2015 г. на АССО, шести състав по а.г. № 412/2015 г.

¹²⁰ Решение № 4466/26.06.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав по а.г. № 4094/2015 г.

¹²¹ Решение № 6473826.10.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 31 състав по а.г. № 5280/2015 г.

¹²² Решение № 8011/17.12.2015 г. на АССГ, Второ отделение, 35 състав по а.г. № 4093/2015 г.

¹²³ Определение № 5791/20.05.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 13105/2014 г.

възможности - да вземе решение за предоставяне на достъп или за отказ от предоставянето му, като писмено уведоми за това заявителя. Следователно в този случай законът императивно изисква постановяване на изрично решение, при което недопустим е както мълчаливият отказ за произнасяне, така и оставянето на заявлението без разглеждане. Определението не е обжалвано и е влязло в сила.

С решение¹²⁴ от 23.06.2015 г. ВАС отмени отказ на министъра на околната среда и водите да предостави копие от писмо, изходящо от МОСВ до Европейската комисия, в което се посочва датата на преустановяване на експлоатацията на нерегламентираното общинско депо на община Ямбол, както и кореспонденция на МОСВ с Европейската комисия във връзка с конкретна петиция. Отказът бе с мотив, че информацията, която се търси, се отнася до кореспонденция между МОСВ и Европейската комисия (ЕК), поради което заявителят има право да отправи искане за достъп до информацията до ЕК. Съдът посочи, че Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията урежда предоставянето на достъп до документи при условие на държава-членка, но оповестени от определена институция. При постъпило при държавата-членка искане за достъп на документи, регламентът предвижда две възможности - или предварително консултиране преди вземане на решението със съответната институция, или самата държава-членка да предостави искането за информация на институцията. С оспорения отказ министърът на околната среда и водите, приемайки, че се касае за информация за документи, негово авторство и прилагане, но оповестени от Европейската комисия - не е предприел нито една от предвидените в регламента възможности, а е постановил изричен отказ, уведомявайки заявителя сам да търси желаната от него информация от Европейската комисия, което е в разрез с чл. 5 от регламента. Решението на тричленния състав на ВАС бе потвърдено от петчленен състав на ВАС с решение¹²⁵ от 27.10.2015 г., което е окончателно.

¹²⁴ Решение № 7557/23.06.2015 г. на ВАС, Пето отделение по а.г. № 8962/2014 г.

¹²⁵ Решение № 11252/27.10.2015 г. на ВАС, Петчленен състав - II колегия по а.г. № 10544/2015 г.